

Sbírka zákonů

Československá socialistická republika

ČESKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

SLOVENSKÁ
SOCIALISTICKÁ REPUBLIKA

Částka 6

Vydána dne 20. dubna 1976

Cena .

OBSAH:

35. Vyhláška Českého úřadu bezpečnosti práce k zajištění bezpečnosti práce v nízkotlakých kotelnách
36. Vyhláška Slovenského úřadu bezpečnosti práce k zajištění bezpečnosti práce v nízkotlakých kotelnách
37. Redakční sdělení o opravě tiskové chyby
Oznámení o vydání obecných právních předpisů

35

VYHLÁŠKA

Českého úřadu bezpečnosti práce

ze dne 23. prosince 1975

k zajištění bezpečnosti práce v nízkotlakých kotelnách

Český úřad bezpečnosti práce podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce (dále jen „zákon“), stanoví:

ČÁST PRVNÍ

Úvodní a obecná ustanovení

§ 1

Rozsah platnosti

(¹) Vyhláška upravuje projektování, provedení, umístění a provoz nízkotlakých kotelem organizací (dále jen „kotelny“), u nichž součet jmenovitých tepelných výkonů kotlů je větší než 50 kW (~ 43 000 kcal/h); neplatí pro kotelny, na které se vztahuje působnost orgánů uvedených v § 3 odst. 2 zákona.

(²) Nízkotlakými jsou kotelny:

a) teplovodní s nejvyšší pracovní teplotou vody do 110 °C včetně;

b) parní s konstrukčním přetlakem kotlů do $0,5 \times 10^5$ Pa (~ 0,5 kp/cm²) včetně.

§ 2

Základní pojmy

Pro účely této vyhlášky se považuje za

- a) kotelní zařízení úplné technické zařízení, sestávající z jednoho nebo více kotlů s příslušenstvím a ze zařízení pomocných,
b) příslušenství kotle zařízení nutné pro provoz kotle,
c) pomocné zařízení kotle zařízení potřebné pro provoz kotle nebo s provozem související,
d) kotelnu zvláštní samostatná budova, zvláštní přístavek nebo zvláštní místnost, kde je postaven jeden nebo několik kotlů,
e) nízkotlaký parní kotel zařízení, v němž se vyrábí pára o jmenovitém přetlaku nejvýše

- 0,5 X 10⁵ Pa (~0,5 kp/cm²) spalováním pevných, kapalných nebo plyných paliv,
- f) teplovodní kotel zařízení, v němž se ohřívá voda na nejvyšší výstupní teplotu 110 °C spalováním pevných, kapalných nebo plyných paliv,
- g) teplosměnnou plochu plocha stěn částí kotle, kterými se předává teplo pracovní látce,
- h) jmenovitý tepelný výkon kotle množství tepla, které musí kotel trvale předávat teplonosné látce při předepsaných podmínkách v ustáleném stavu, při použití paliva předepsaného výrobcem,
- ch) minimální tepelný výkon kotle nejnižší množství tepla, které je kotel schopen trvale předávat teplonosné látce při zajištění spolehlivého hoření paliva předepsaného výrobcem; hodnotu minimálního tepelného výkonu kotle stanoví jeho výrobce,
- 1) tepelný příkon kotle množství tepla přiváděné palivem a spalovacím vzduchem při daném výkonu kotle,
- j) účinnost kotle poměr daného tepelného výkonu k odpovídajícímu tepelnému příkonu kotle,
- k) provozní tah kotle rozdíl mezi statickým tlakem v místě vstupu spalovacího vzduchu do kotle a statickým tlakem v místě odvodu spalin z kotle,
- l) konstrukční přetlak nejvyšší přípustná hodnota přetlaku v kotli; tato hodnota je základem pro pevnostní výpočet kotle,
- m) jmenovitý přetlak parního kotle výstupní přetlak páry odebírané z kotle při jmenovitém tepelném výkonu kotle,
- n) teplotu vstupní vody teplota vody měřená ve vstupním hrdle kotle,
- o) teplotu výstupní vody teplota vody měřená ve výstupním hrdle kotle.

§ 3

Projektová dokumentace

[1] Projektovou dokumentaci kotelný se součtem jmenovitých tepelných výkonů kotlů větším než 1,0 MW (~860 000 kcal/h) je zpracovatel povinen předložit příslušnému inspektorátu bezpečnosti práce (dále jen „inspektorát“) k posouzení nejpozději 30 dnů před jejím předáním investorovi.

[2] Projektová dokumentace kotelen dovezená ze zahraničí může být použita, jen vyhovuje-li československým předpisům, zejména technickým normám.

ČAST DRUHÁ**Umístění a provedení kotelen**

§ 4

Umístění kotelen

[1] Kotelny s parními nebo teplovodními kotli se součtem jmenovitých tepelných výkonů kotlů

vyšším než 3,5 MW (~ 3 Gcal/h) musí být postaveny v samostatných objektech.

[2] Kotelny se součtem jmenovitých tepelných výkonů kotlů do 3,5 MW (~ 3 Gcal/h) včetně je dovoleno zřizovat i ve zvláštních místnostech, ve sklepech, v suterénech nebo na střeších budov, umožňují-li to podmínky přívodu paliva, tepelného rozvodu, stavební konstrukce budovy a zejména požární bezpečnosti a podmínky stanovené hygienickými předpisy. Místnost kotelný musí tvořit samostatný požární úsek.

[3] Při umístění kotelen do sklepů nebo suterénů musí být zajištěna dokonalost izolací proti podzemní vodě nebo vlhkosti a dokonalá těsnost kanalizačních a jiných odpadních potrubí, jakož i odpovídající svedení povrchových vod. Konstrukce stropů musí být taková, aby znemožnila pronikání plynů z kotelný do vyšších podlaží.

§ 5

Provedení kotelen

[1] Kotelny se součtem jmenovitých tepelných výkonů kotlů větším než 3,5 MW (~ 3 Gcal/h) musí být od sousedních místností odděleny nehořlavými zdmi s požární odolností nejméně 150 minut a nehořlavým stropem s požární odolností nejméně 60 minut. Kotelna musí mít alespoň jeden východ přímo do volného prostoru.

[2] Nosná konstrukce kotle nebo jeho obezdívka, popřípadě kotel sám, musí stát na pevných základech z materiálu, který je nehořlavý.

[3] Pro montáž a výměnu kotlů nebo jejich částí musí být zajištěn prostor uvnitř kotelný a montážní otvor ve stěně nebo střeše kotelný, které velikostí odpovídají rozměrům kotlů, popřípadě jejich montážních bloků.

[4] Kotelny se součtem jmenovitých tepelných výkonů kotlů větším než 3,5 MW (~ 3 Gcal/h) a všechny kotelny s kotli na plyná paliva se součtem jmenovitých tepelných výkonů kotlů větším než 0,5 MW (~ 430 000 kcal/h) musí být provedeny s lehce vybořitelnými částmi stěn do volného prostoru. Velikost lehce vybořitelných ploch ve stěnách kotelný musí činit alespoň 0,07 m² na 1 m³ prostoru kotelný. Za lehce vybořitelné části stěn se považují stavební prvky, jejichž pevnost není větší než pevnost cihlového zdiva o tloušťce 10 cm, provedeného na vápennou maltu (okna, dveře apod.).

[5] Světla výška kotelný musí být 300 cm nebo vyšší podle velikosti kotlů a všechny podchozí výšky nejméně 210 cm.

[6] V kotelnách se součtem jmenovitých tepelných výkonů kotlů větším než 3,5 MW (~ 3 Gcal/h) musí být alespoň jedna stěna nad úroveň terénu bezprostředně sousedícího s kotelnou.

[7] Stěny kotelný musí být hladké, světlé barvy, s nejmenším počtem výstupků, omývatelné alespoň do výše 180 cm.

§ 6

Průchody

(1) Vzdálenost mezi jednotlivými kotli a vzdálenost kotlů od stěn a plířů musí být taková, aby byla zajištěna bezpečná obsluha, údržba a čištění kotlů včetně kotelního zařízení, odvozu strusky apod.

(2) Šířka průchodu mezi kotli, jakož i mezi stěnou kotelny a kotlem musí být nejméně 60 cm, pokud není nutno kotel obsluhovat ze strany.

§ 7

Únikové cesty a dveře

(1) Úniková cesta k východu z kotelny musí být alespoň 120 cm široká, nesmí být na žádném místě zúžena pod tuto mez, ani zastavěna jakýmkoliv předměty nebo materiálem.

(2) Kotelny s půdorysnou plochou větší než 150 m² musí mít dvě únikové cesty, z nichž nejméně jedna musí být do volného prostoru.

(3) Dveře do kotelny musí být z nehořlavého materiálu s požární odolností nejméně 30 minut, široké nejméně 80 cm, musí se otevírat ve směru úniku a musí být samozavíratelné.

(4) Dveře do kotelny musí být označeny bezpečnostní tabulkou „KOTELNA — VSTUP ZAKÁZÁN“ popřípadě dalšími bezpečnostními nápisy.¹⁾

§ 8

Podlaha

Podlaha kotelny musí být nehořlavá, musí mít rovný povrch umožňující řádné čištění, musí mít sklon ke kanalizačním jmkám a nesmí být kluzká.

§ 9

Vybavení a příslušenství kotelen

(1) Vybavení a příslušenství kotelen musí tvořit alespoň:

- a) přímo v kotelně nebo v její blízkosti umístěné hygienické zařízení pro pracovníky kotelny,
- b) normální hydrantový rozvod (hydrant C 52) s výzbrojí,
- c) lékárnička,
- d) zdroj pitné vody buď přímo v kotelně nebo v její bezprostřední blízkosti,
- e) zařízení na zjištění přítomnosti kysličníku uhelnatého (např. detekční trubičky).

(2) V kotelně smí být umístěno pouze nejnütnější zařízení, kterého se používá pro údržbu kotlů,

jejich příslušenství a pomocných zařízení. Kotelna nesmí sloužit jako skladiště nebo sušárna.

§ 10

Odpopelňování

(1) Při ručním odvozu popela a škváry a dovozu paliva musí být zřizováno závěťří, aby nedocházelo k průvanu.

(2) Prostor odvodu popílku z výsypek odlučovačů venkovního provedení musí být řádně chráněn proti účinkům větrů.

§ 11

Osvětlení

(1) Každý prostor kotelny musí mít osvětlení, které zajišťuje bezpečnou obsluhu.²⁾

(2) V kotelnách s půdorysnou plochou větší než 150 m² s trvalou obsluhou musí být instalováno nouzové osvětlení, které musí být napájeno samostatným zdrojem proudu.

(3) Nouzovým osvětlením musí být opatřena tato místa:

- a) přední stěna, popřípadě i jiná potřebná místa obsluhy kotlů a průchody mezi kotli,
- b) tlakoměry, vodoznaky a výškoměry,
- c) prostor pro odpopelňování,
- d) prostor plynového hospodářství,
- e) prostor zauhlovacího zařízení,
- f) prostor provozní nádrže na kapalně palivo,
- g) únikové cesty v celé délce.

(4) Obsluhující pracovníci musí být trvale vybaveni bateriovou svítlnou v použitelném stavu.

(5) V kotelně musí být zajištěna možnost připojení přenosných svítidel na bezpečné napětí.

§ 12

Větrání

(1) Prostor kotelny a prostory související s provozem kotelny musí být účinně větrány.³⁾

(2) Nemá-li kotel umělý tah, musí být nuceně větrání přetlakové, nikoliv podtlakové.

(3) Přirozené větrání kotelny, jejíž podlaha je pod úrovní okolního terénu (ve sklepě, suterénu apod.), a každé kotelny s kotli vytápěnými plynými palivy, musí být zajištěno nejméně jedním neuzavíratelným kanálem pro přívod čerstvého vzduchu s vyústěním při podlaze kotelny. Odvod vzduchu

¹⁾ ČSN 01 8010 Bezpečnostní sdělení. Všeobecná ustanovení.

²⁾ ČSN 38 0035 Denní osvětlení budov.

ČSN 38 0048 Umělé osvětlení v průmyslových závodech.

³⁾ Směrnice ministerstva zdravotnictví č. 5 Sv. č. 3/1958 Sh. Hygienické předpisy (oznámeno v částce 106/1958 Ú. l.).

z těchto kotelen musí být zajištěn alespoň jedním otvorem u stropu kotelny.

§ 13

Ochrana proti popálení

Všechny povrchy v kotelně, které jsou teplejší než 60 °C, musí být, s výjimkou uzavíracích prvků, opatřeny vyhovující izolací, pokud neslouží účelům vytápění.

§ 14

Tahové poměry kotlů

(1) Kouřové nástavce kotlů musí být opatřeny otvorem pro měření tahu kotlů.

(2) Potřebný tah k hoření určuje u nových kotlů jejich výrobce, při rekonstrukci starších kotlů pověřený odborný pracovník montážně dodavatelské organizace. Provozovatel odpovídá za trvalé udržování tahoměru v provozuschopném stavu.

(3) U zařízení s umělým tahem pomocí ventilátorů musí být uzavírací a cirkulační klapky rozmístěny vhodným způsobem a jejich polohy přesně označeny. Při plynovém a olejovém topení musí být kouřové klapky upraveny tak, aby nebyly zcela uzavíratelné.

§ 15

Zásobníky na pevná paliva

(1) Zásobníky na pevná paliva (dále jen „zásobníky“) musí být zhotoveny z nehořlavých materiálů.

(2) Otevřené zásobníky musí být chráněny mřížemi a zabezpečeny proti pádu osob.

(3) Zásobníky musí být konstrukčně řešeny tak, aby bylo zajištěno jejich plynulé a bezpečné vyprazdňování a musí být opatřeny vhodně konstruovanými a umístěnými otvory pro uvolňování paliva v případě jeho přilnutí ke stěnám.

§ 16

Hořáky a plynové zařízení kotlů

(1) Instalované hořáky musí odpovídat použitému druhu paliva a jeho provoznímu tlaku a musí být seřizeny na takový tepelný výkon, aby nemohlo dojít k překročení dovoleného tepelného zatížení kotlů.

(2) Jsou-li kotle vytápěny plyným palivem, musí být poblíž stanoviště topiče na přívodním potrubí plynu instalován ruční uzávěr. Mimo kotelnu na snadno přístupném místě musí být na přívodu plynu do kotelny instalován hlavní uzávěr označený nápisem „HLAVNÍ UZÁVĚR PLYNU PRO KOTELNU“.

(3) Před uvedením kotle na plyná paliva do provozu musí být přívod a rozvod plynu odborně technicky přezkoušen.⁴⁾

§ 17

Zabezpečovací zařízení kotlů

(1) Kromě zabezpečovacího zařízení podle zvláštních předpisů⁵⁾ musí být provoz kotlů na plyná a kapalná paliva zajištěn tak, aby došlo k samočinnému přerušení přívodu paliva do hořáků v těchto případech:

- a) při zhasnutí plamene,
- b) při přerušení umělého odtahu spalin,
- c) při ztrátě provozního přetlaku paliva a při použití plyného paliva také při překročení jeho jmenovitého přetlaku,
- d) při ztrátě tlaku tlakového spalovacího vzduchu,
- e) při přerušení dodávky elektrické energie, pokud nejde o kotle, jejichž provoz není závislý na dodávce elektrické energie.

(2) U monoblokových hořáků na kapalná paliva jsou povinnosti stanovené v odstavci 1 písm. c) až e) splněny, jestliže čerpadlo a vzduchový ventilátor jsou poháněny společným elektromotorem.

(3) Nízkotlaké parní kotle musí výrobce vybavit zvukovým zařízením pro signalizaci nedostatku vody v kotli.

ČÁST TŘETÍ

Provoz, obsluha a údržba

§ 18

Dokumentace

(1) Dodavatel je povinen ke každému kotli dodat

- a) návod k montáži, obsluze, provozu a údržbě,
- b) osvědčení o jakosti a kompletnosti kotle,
- c) záruční list (může být sloučen v jednom dokladu s osvědčením o jakosti a kompletnosti kotle).

(2) Dokumentace kotle s jmenovitým tepelným výkonem nad 50 kW (~ 43 000 kcal/h) musí obsahovat též:

- a) výkresy sestavy kotle a jeho příslušenství,
- b) základové plány kotle,
- c) schéma potrubí a armatur s udáním jmenovitých světlostí a jmenovitých tlaků,
- d) schéma měřicích míst s udáním veličin pro měření provozních látek, schéma dálkového ovládání a regulace, popřípadě oběhu vody,
- e) schéma mazání,
- f) seznam dokladů tvořících dokumentaci.

(3) U kotle na plyná paliva s jmenovitým tepelným výkonem vyšším než 50 kW (~ 43 000

⁴⁾ § 17 odst. 2 zákona č. 67/1960 Sb., o výrobě, rozvodu a využití topných plynů (plynárenský zákon), a § 25 vyhlášky č. 76/1961 Sb., kterou se provádějí ustanovení plynárenského zákona.

⁵⁾ ČSN 08 0830 Zabezpečovací zařízení pro ústřední vytápění a ohřívání užitkové vody.

kecal/h) musí dodavatel plynového zařízení kotle dodat také revizní knihu plynového spotřebiče.

§ 19

Provozní řád kotelný

(1) Provozovatel musí nejpozději do jednoho měsíce od uvedení kotelný do provozu s předchozím souhlasem závodního výboru Revolučního odborového hnutí vydat provozní řád kotelný; při jeho vypracování musí vycházet z návodu k obsluze, provozu a údržbě (§ 18 odst. 1 písm. a)).

(2) Provozní řád kotelný upravuje povinnosti jednotlivých pracovníků k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení včetně požární bezpečnosti, zejména při obsluze kotlů, zauhlování, odstruskování, provozu zařízení na úpravu vody a provozu olejového a plynového hospodářství. V provozním řádu kotelný musí být řešena i ochrana vod před znečišťováním ropnými látkami, zejména v případě havarijního úniku paliva.⁶⁾

(3) Provozní řád kotelný spolu s požárním řádem, požárními poplachovými směrnici a předpisy o první pomoci, zejména při popálení, úrazu elektrickým proudem a otravě kyslíčným uhelnatým, musí být v kotelně trvale vyvěšeny.

(4) Provozní řád kotelný nabývá účinnosti dnem, který písemně určí provozovatel, nejpozději však uplynutím třicátého dne po jeho vydání.

§ 20

Povinnosti provozovatelů

Provozovatelé jsou povinni:

a) zajistit

1. obsluhu kotlů odborně i zdravotně způsobilými topiči,
2. pravidelnou kontrolu činnosti topičů, zejména dodržování bezpečnostních předpisů,
3. soustavné zvyšování odborné způsobilosti pracovníků a prověřování znalostí topičů periodickými zkouškami nejméně jedenkrát za 6 let, u kotlů s plynými palivy nejméně jedenkrát za 3 roky; o těchto zkouškách musí provozovatel pořídit zápis,
4. potřebné osobní ochranné pracovní prostředky v rozsahu stanoveném příslušným ústředním orgánem, řádně zacvičit pracovníky v jejich používání, jejich používání soustavně vyžadovat a kontrolovat a zajistit jejich řádnou údržbu a výměnu ve stanovených lhůtách,
5. udržování pořádku v kotelně a dozírat, aby se v kotelně nekonaly práce, které nesouvisí s jejím provozem a údržbou, a aby se v kotelně nezdržovaly nepovolané osoby,

6. stanovené lékařské prohlídky topičů (§ 23 odst. 1 písm. l)),

7. po ukončení předepsaného závěru (§ 22 odst. 1 písm. c)) přezkoušení znalostí topičů; o výsledku zkoušky musí být pořízen zápis;

b) řádně uvést nově vybudované kotelný do provozu a neprovozovat kotle bez předepsané dokumentace;

c) provádět preventivní a provozní údržbu kotelen;

d) v provozním deníku uvést záznamy o provozu a údržbě kotlů.

§ 21

Provoz kotlů

(1) Při provozu parního kotle nesmí hladina vody klesnout pod nejnižší ani stoupnout nad nejvyšší přípustný stav vody.

(2) Všechny uzávěry je nutno otevírat zvolna, aby nedocházelo k tepelným nebo tlakovým rázům.

(3) Pokud nejde o zvlášť konstruované přetlakové topeniště, je nutno v topeništi udržovat podtlak podle provozních pokynů výrobce.

(4) Pevné zbytky po spálení paliva se musí odstraňovat z topeniště tak, aby neohrožovaly pracovníky v kotelně.

(5) Při zatápění, provozu a odstavení kotlů je nutno postupovat podle návodu dodavatele k obsluze a provozu a provozního řádu kotelný.

(6) Kotel musí být ihned odstaven z provozu

- a) při náhlé ztrátě vody, jde-li o parní kotel;
- b) není-li možno parní kotel nebo teplovodní systém doplňovat vodou;
- c) při vzniku trhlin a větších netěsností, a to
 1. u parních kotlů, jestliže ani při zvýšeném napájení není možno udržet nejnižší přípustný stav vody v kotli,
 2. u teplovodních kotlů při náhlém poklesu tlaku vody,
 3. jestliže by byla ohrožena bezpečnost osob nebo zařízení;
- d) při deformacích teplosměnných ploch kotlů, které by mohly způsobit explozi kotle nebo ohrozit bezpečnost osob;
- e) při nebezpečné explozi v topeništi;
- f) nastanou-li v kotelně poměry, při kterých se nemůže zabezpečit spolehlivá obsluha kotlů (špatná viditelnost, požár apod.).

⁶⁾ Vyhláška ministerstva lesního a vodního hospodářství ČSR č. 35/1972 Sb., o ochraně vod před znečišťováním ropnými látkami.

§ 22

Topiči

(1) Samostatně obsluhovat nízkotlaké kotle smějí jen topiči, kteří

- a) jsou starší než 18 let,
- b) prokáží potvrzením příslušného lékaře, že jsou duševně a fyzicky schopni vykonávat topičské práce,
- c) mají alespoň týdenní praktický zácvik,
- d) řádně ovládají obsluhu celého kotelního zařízení, znají návod dodavatele k obsluze, provozu a údržbě kotelního zařízení, provozní řád kotelny a všechna bezpečnostní zařízení na svém pracovišti a tato zařízení řádně ovládají.

(2) Kotle s plynými a kapalnými palivy s jmenovitým tepelným výkonem vyšším než 50 kW (~ 43 000 kcal/h) smějí obsluhovat jen topiči, kteří složili zkoušku před zkušební komisí jmenovanou a svolanou provozovatelem. Předsedou zkušební komise je pro zkoušku z obsluhy kotlů s plynými palivy revizní technik plynových zařízení, pro zkoušku z obsluhy s kapalnými palivy revizní technik kotlů; dalšími členy komise jsou zástupce vedení provozovatelské organizace a zástupce příslušného závodního výboru Revolučního odborového hnutí.

(3) Den a místo konání zkoušek pracovníků musí provozovatel oznámit inspektorátu alespoň 15 dnů předem. Dostaví-li se k této zkoušce zástupce inspektorátu, má právo předsedat zkušební komisí namísto revizního technika; revizní technik zůstává v tomto případě členem komise.

(4) Provozovatelské organizace se mohou sdružit k provádění zkoušek, pokud by provádění těchto zkoušek pro vlastní pracovníky nebylo pro ně hospodárné. V tomto případě dohodnou složení a způsob svolávání zkušební komise.

(5) Zápis o zkoušce před komisí uvedenou v odstavci 2 a 4 se uloží u organizace, která zkušební komisí jmenovala.

(6) V kotelně musí být obsluha trvalá nebo občasná; způsob obsluhy u nově budovaných a rekonstruovaných kotelen se stanoví v projektu s přihlédnutím zejména k instalovanému výkonu kotelny, rozsahu automatizace, druhu paliva a návodu dodavatele k obsluze, provozu a údržbě.

(7) U kotlů s trvalou obsluhou se topič může krátkodobě vzdálit od kotlů, pokud zůstane v dohledu signalizačního zařízení, které dostává impuls při překročení nejvyššího přetlaku, nejvyšší přípustné teploty a u parních kotlů při poklesu hladiny vody pod nejnižší přípustnou hranici, nebo od jiného zabezpečovacího zařízení.

§ 23

Povinnosti topičů

(1) Topiči jsou povinni

- a) znát kotelní zařízení, které obsluhují,
- b) znát a dodržovat předpisy upravující bezpečný provoz a údržbu kotelen a plnit pokyny svých nadřízených pracovníků, pokud neodporují předpisům k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení,
- c) udržovat obsluhované zařízení v bezpečném a řádném stavu,
- d) neprodleně hlásit nadřízenému pracovníku každou poruchu, závadu nebo neobvyklý jev při provozu kotlů, hlášení zaznamenat v provozním deníku a dát potvrdit nadřízenému pracovníku a při nebezpečí z prodlení (§ 21 odst. 6) ihned odstavit kotel z provozu,
- e) v rozsahu a ve lhůtách stanovených v návodu dodavatele k obsluze, provozu a údržbě kontrolovat tahové poměry v kotlích a stav a funkci zabezpečovacího a signalizačního zařízení,
- f) trvale udržovat pořádek a čistotu v kotelně a dbát, aby se v kotelně nezdržovaly nepovolané osoby,
- g) při vícesměnném provozu po ukončení směny řádně předat kotel svému nástupci a hlásit mu všechny neobvyklé jevy a mimořádné okolnosti, které se vyskytly během směny,
- h) neprodleně hlásit nadřízenému pracovníku okolnosti, které jim podstatně ztěžují řádnou obsluhu kotlů (náhlou nevolnost apod.),
- i) podrobit se lékařským prohlídkám stanoveným zvláštními předpisy.⁷⁾

(2) Přítomnost nadřízeného pracovníka v kotelně nezbujuje topiče odpovědnosti za řádnou obsluhu kotlů.

§ 24

Údržba kotlů

(1) Kotle musí být trvale udržovány tak, aby se předcházelo poruchám a aby jejich provoz byl bezpečný.

(2) Kotle musí být podle potřeby čištěny jak na ohňové, tak na vodní straně. Způsob a postup při čištění kotlů musí být takový, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti pracovníků nebo k poškození kotlových stěn.

(3) Při čištění kotlů na ohňové straně je nutno odstranit všechny škodlivé nánosy zbytků po spalování nejen ze stěn kotlů, ale také z topeniště, zejména tam, kde by nánosy mohly způsobit nežádoucí změny teploty při provozu kotlů.

⁷⁾ Směrnice ministerstva zdravotnictví č. 49/1967 Věstníku MZd, o posuzování zdravotní způsobilosti k práci, ve znění směrnic ministerstva zdravotnictví ČSR č. 17/1970 Věstníku MZd ČSR, o změnách v posuzování zdravotní způsobilosti k práci, (reg. částka 2/1968 Sb. a částka 20/1970 Sb.).

[4] Při čištění kotlů na vodní straně je nutno odstranit usazeniny nečistot (kotelní kámen, kal, korozní zplodiny apod.), zejména ze stěn vystavených přímému působení plamene nebo jeho sálavého účinku.

[5] Revize plynových zařízení kotelen směřjí provádět jen pracovníci, kteří k tomu mají osvědčení o odborné způsobilosti vydané inspektorátem. Revize plynových zařízení není totožná s prohlídkou kotelny (§ 25) a provádí se nejméně jedenkrát za rok. O revizi se vyhotoví revizní zpráva.

§ 25

Prohlídka kotelny

[1] Provozovatel musí nejméně jednou za rok, a kromě toho po každé generální opravě kotle a při změně druhu paliva zajistit odbornou prohlídku kotelny a zápis o jejím výsledku uschovávat po dobu 5 let.

[2] Při prohlídce kotelny se vychází z revizních zpráv a jiných podkladů a zjišťuje se zejména vnější a vnitřní stav kotlů, stav zabezpečovacího zařízení, hořáků, čerpadel, nádrží, zařízení na úpravu vody, zauhlovacího a odpopelňovacího zařízení, zdvihacích, plynových a elektrických zařízení.

§ 26

Úprava vody

[1] Jakost napájecí a kotelní vody pro nízkotlaké kotle musí být taková, aby se v systému netvořily nánosy a co nejvíce omezovaly koroze. V dokumentaci dodavatele kotle (§ 18) musí být stanoveny jakostní ukazatele napájecí a kotelní vody.

[2] Tvoří-li se v kotlích kotelní kámen nebo nadměrné množství kalu, musí provozovatel zjišťovat tvrdost přídavné a napájecí vody a provést potřebná opatření.

[3] Pokud je instalováno zařízení na úpravu vody, musí být provozováno podle návodu dodavatele k obsluze, provozu a údržbě tohoto zařízení.

§ 27

Provozní deník

[1] V každé kotelně musí být veden provozní deník.

[2] Do provozního deníku se zapisují:

- a) den a hodina zatopení v kotlích,
- b) začátek a konec každé směny,
- c) střídání směn topičů a jejich podpisy,

d) provozní údaje (tlak páry, teplota vody, množství spotřeby paliva, množství vody apod.) v rozsahu a lhůtách stanovených provozním řádem kotelny,

e) teplota venkovního vzduchu,

f) údaje o neobvyklých jevech při provozu kotelny nebo mimořádných provozních podmínkách,

g) den a hodina odstavení kotlů,

h) údaje o provedených údržbářských pracích v kotelně,

i) jiné údaje potřebné pro posouzení provozu kotelny podle provozního řádu kotelny.

ČÁST ČTVRTÁ

Ustanovení přechodná a závěrečná

§ 28

Přechodná ustanovení

[1] Ustanovení § 3 se nevztahují na projektovou dokumentaci rozpracovanou ke dni účinnosti vyhlášky, pokud tato dokumentace bude předložena ke schválení⁸⁾ do 6 měsíců ode dne účinnosti této vyhlášky nebo bude v téže lhůtě dovezena ze zahraničí.

[2] Část druhá se nevztahuje na kotelny, byl-li úvodní projekt na jejich stavbu schválen⁹⁾ nejpozději do 30 dnů před účinností této vyhlášky.

[3] U kotelen uvedených do provozu před účinností této vyhlášky jsou provozovatelé povinni vydat provozní řád kotelny (§ 19) do 6 měsíců od účinnosti vyhlášky. Nemůže-li provozovatel i při vynaložení veškerého úsilí, které na něm lze požadovat, získat návod dodavatele k obsluze, provozu a údržbě kotelního zařízení, použije pro zpracování provozního řádu kotelny technických podkladů pro podobná kotelní zařízení.

§ 29

Odchytky

Jestliže při rekonstrukci¹⁰⁾ kotelny není možno dodržet některá ustanovení této vyhlášky, může inspektorát povolit provedení kotelny odchylně od ustanovení této vyhlášky. Žádost o odchylné provedení podává zpracovatel projektové dokumentace.

§ 30

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. července 1976.

Předseda:

Dr. Bartík v. r.

⁸⁾ § 64 vyhlášky č. 183/1973 Sb., o dokumentaci staveb.

⁹⁾ § 31 vyhlášky č. 183/1973 Sb.

¹⁰⁾ Odchytky se vztahují jen na část druhou vyhlášky při rekonstrukci kotelny ve smyslu § 4 písm. d) vyhlášky č. 144/1959 O. l., kterou se provádí zákon o stavebním řádu.

36

VYHLÁŠKA

Slovenského úřadu bezpečnosti práce

ze dne 23. prosince 1975

k zajištění bezpečnosti práce v nízkotlakých kotelnách

Slovenský úřad bezpečnosti práce v dohodě s příslušnými orgány a organizacemi stanoví podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona č. 174/1968 Sb., o státním odborném dozoru nad bezpečností práce (dále jen „zákon“).

ODDÍL PRVNÍ

Úvodní a obecná ustanovení

§ 1

Rozsah platnosti

(1) Vyhláška upravuje projektování, provedení, umístění a provoz nízkotlakých kotelů organizací (dále jen „kotelny“), u nichž součet jmenovitých tepelných výkonů kotlů je větší než 50 kW ($\sim 43\,000$ kcal/h).

(2) Nízkotlaké kotelny jsou:

- a) teplovodní s nejvyšší pracovní teplotou vody do 110 °C včetně,
- b) parní s konstrukčním přetlakem kotlů do $0,5 \times 10^5$ Pa ($\sim 0,5$ kp/cm²) včetně.

§ 2

Základní pojmy

Pro účely této vyhlášky se považuje za

- a) kotelní zařízení úplné technické zařízení sestávající z jednoho nebo více kotlů s příslušenstvím a z pomocných zařízení,
- b) příslušenství kotle zařízení nutné pro provoz kotle,
- c) pomocné zařízení kotle zařízení potřebné pro provoz kotle nebo s provozem související,
- d) kotelnu zvláštní samostatná budova, zvláštní přístavek nebo zvláštní místnost, kde je postaven jeden nebo více kotlů,
- e) nízkotlaký parní kotel zařízení, v němž se vyrábí pára o jmenovitém přetlaku nejvýše $0,5 \times 10^5$ Pa ($\sim 0,5$ kp/cm²) spalováním pevných, kapalných nebo plyných paliv,
- f) teplovodní kotel zařízení, v němž se ohřívá voda na nejvyšší výstupní teplotu 110 °C spalováním pevných, kapalných nebo plyných paliv.

g) teplosměnnou plochu plocha stěn částí kotle, kterými se převádí teplo na pracovní látku,

h) jmenovitý tepelný výkon kotle množství tepla, které musí kotel trvale předávat tepionosné látce za předepsaných podmínek v ustáleném stavu a za použití paliva předepsaného výrobcem,

ch) minimální tepelný výkon kotle nejnižší množství tepla, které musí kotel trvale předávat tepionosné látce při zajištění spolehlivého hoření paliva předepsaného výrobcem; hodnotu minimálního tepelného výkonu kotle stanoví výrobce.

i) tepelný příkon kotle množství tepla přiváděné palivem a spalovacím vzduchem při daném výkonu kotle,

j) účinnost kotle poměr daného tepelného výkonu k odpovídajícímu tepelnému příkonu kotle,

k) provozní tah kotle rozdíl mezi statickým tlakem v místě vstupu spalovacího vzduchu do kotle a statickým tlakem v místě odvodu spalin z kotle,

l) konstrukční přetlak nejvyšší přípustná hodnota přetlaku v kotli; tato hodnota je základem pro pevnostní výpočet kotle,

m) jmenovitý přetlak parního kotle výstupní přetlak páry odebrané z kotle při jmenovitém tepelném výkonu kotle,

n) teplotu vstupní vody teplota vody měřená ve vstupním hrdle kotle,

o) teplotu výstupní vody teplota vody měřená ve výstupním hrdle kotle.

§ 3

Projektová dokumentace

(1) Projektovou dokumentaci kotelny se součtem jmenovitých tepelných výkonů kotlů větším než 1,0 MW ($\sim 860\,000$ kcal/h) je zpracovatel povinen předložit příslušnému inspektorátu bezpečnosti práce (dále jen „inspektorát“) k posouzení nejméně 30 dnů před jejím odevzdáním investorovi.

(2) Projektová dokumentace kotelny dovezená ze zahraničí může být použita jen tehdy, vyhovuje-li

československým právním předpisům, zejména technickým normám.

ODDÍL DRUHÝ

Umístění a provedení kotelen

§ 4

Umístění kotelen

[¹] Kotelny s parními nebo teplovodními kotle se součtem jmenovitých tepelných výkonů kotlů vyšším než 3,5 MW (~ 3 Gcal/h) musí být postaveny v samostatných objektech.

[²] Kotelny se součtem jmenovitých tepelných výkonů kotlů do 3,5 MW (~ 3 Gcal/h) včetně je dovoleno zřizovat i ve zvláštních místnostech, ve sklepech, v suterénech, nebo na střeších budov, umožňují-li to podmínky přívodu paliva, tepelného rozvodu, stavební konstrukce budovy a zejména požární bezpečnosti a podmínky stanovené hygienickými předpisy. Místnost kotelny musí tvořit zvláštní požární úsek.

[³] Při umístění kotelen do sklepů nebo suterénů musí být zajištěna dokonalá izolace proti spodní vodě nebo vlhkosti a dokonalá těsnost kanalizačních a jiných odpadních potrubí, jakož i odpovídajících svedení povrchových vod. Konstrukce stropů musí být taková, aby znemožnila pronikání plynů z kotelny do vyšších poschodí.

§ 5

Provedení kotelen

[¹] Kotelny se součtem jmenovitých tepelných výkonů kotlů větším než 3,5 MW (~ 3 Gcal/h) musí být od sousedních místností odděleny nehořlavými stěnami s požární odolností nejméně 150 minut a nehořlavým stropem s požární odolností nejméně 60 minut. Kotelna musí mít alespoň jeden východ přímo do volného prostoru.

[²] Nosná konstrukce kotle nebo jeho obezdívky, popřípadě kotel sám musí stát na pevných základech z materiálu, který je nehořlavý.

[³] Pro montáž a výměnu kotlů nebo jejich částí musí být zajištěn prostor uvnitř kotelny a montážní otvor ve stěně nebo střeše kotelny, které velikostí odpovídají rozměrům kotlů, popřípadě jejich montážních bloků.

[⁴] Kotelny se součtem jmenovitých tepelných výkonů kotlů větším než 3,5 MW (~ 3 Gcal/h) a všechny kotelny s kotli na plynná paliva se součtem jmenovitých tepelných výkonů kotlů větším než 0,5 MW (~ 430 000 kcal/h) musí být provedeny s lehce vybořitelnými částmi stěn do volného prostoru. Velikost lehce vybořitelných ploch ve stěnách kotelny musí být alespoň 0,07 m² na 1 m³ prostoru kotelny. Za lehce vybořitelné části stěn se pokládají stavební prvky, jejichž pevnost není větší než

pevnost cihlového zdiva o tloušťce 10 cm, vyzděného vápennou maltou (okna, dveře apod.).

[⁵] Světlá výška kotelny musí být 300 cm nebo vyšší podle velikosti kotlů a všechny podchozí výšky nejméně 210 cm.

[⁶] V kotelnách se součtem jmenovitých tepelných výkonů kotlů větším než 3,5 MW (~ 3 Gcal/h) musí být alespoň jedna stěna nad úroveň terénu bezprostředně sousedícího s kotelnou.

[⁷] Stěny kotelny musí být hladké, světlé barvy, s nejmenším počtem výstupků, omyvatelné alespoň do výše 180 cm.

§ 6

Průchody

[¹] Vzdálenost mezi jednotlivými kotli a vzdálenost kotlů od stěn a pilířů musí být taková, aby byla zajištěna bezpečná obsluha, údržba a čištění kotlů včetně kotelního zařízení, odvozu strusky apod.

[²] Síťka průchodu mezi kotli, jakož i mezi stěnou kotelny a kotlem musí být nejméně 60 cm, pokud není nutno kotel obsluhovat ze strany.

§ 7

Únikové cesty a dveře

[¹] Úniková cesta k východu z kotelny musí být alespoň 120 cm široká, nesmí být ani na jednom místě zúžena pod tuto hranici, ani zastavěna jakýmkoli předměty nebo materiálem.

[²] Kotelny s půdorysnou plochou větší než 150 m² musí mít dvě únikové cesty, z nichž nejméně jedna musí být do volného prostoru.

[³] Dveře do kotelny musí být z nehořlavého materiálu s požární odolností nejméně 30 minut, široké nejméně 80 cm, musí se otvírat ve směru úniku a musí být samozavíratelné.

[⁴] Dveře do kotelny musí být označeny bezpečnostní tabulkou „KOTELNA — VSTUP ZAKÁZÁN“, popřípadě dalšími bezpečnostními nápisy.¹⁾

§ 8

Podlaha

Podlaha kotelny musí být nehořlavá, musí mít rovný povrch umožňující řádné čištění, musí mít sklon ke kanalizačním jímkám a nesmí být kluzká.

§ 9

Vybavení a příslušenství kotelen

[¹] Vybavení a příslušenství kotelen musí tvořit zejména:

- hygienické zařízení pro pracovníky kotelny, umístěné přímo v kotelně nebo v její blízkosti,
- normální hydrantový rozvod (hydranty C 52)

¹⁾ ČSN 01 8010 Bezpečnostní sdělení. Všeobecná ustanovení.

- s příslušensvím,
 c) lékárníčka,
 d) zdroj pitné vody přímo v kotelně nebo v její bezprostřední blízkosti,
 e) zařízení na zjištění přítomnosti kyslíčnicku uhelnatého (např. detekční trubičky).

⁽²⁾ V kotelně může být umístěno pouze nejnutnější zařízení, kterého se používá k údržbě kotlů, jejich příslušenství a pomocných zařízení. Kotelna nesmí sloužit jako skladiště nebo sušárna.

§ 10

Odpopelňování

⁽¹⁾ Při ručním odvozu popela a škváry a dovozu paliva musí být zřízeno závěťí, aby nevznikal průvan.

⁽²⁾ Prostor odvodu popílku z výsypek odlučovačů venkovního provedení musí být řádně chráněn proti účinkům větrů.

§ 11

Osvětlení

⁽¹⁾ Každý prostor kotelny musí mít osvětlení, které zajišťuje bezpečnou obsluhu.²⁾

⁽²⁾ V kotelnách s půdorysnou plochou větší než 150 m² s trvalou obsluhou musí být instalováno nouzové osvětlení, které musí být napájeno samostatným zdrojem proudu.

⁽³⁾ Nouzovým osvětlením musí být vybavena tato místa:

- přední stěna, případně i jiná potřebná místa obsluhy kotlů a průchody mezi kotli,
- tlakoměry, vodoznaky a výškoměry,
- prostor pro odpopelňování,
- prostor plynového hospodářství,
- prostor zauhlovacího zařízení,
- prostor provozní nádrže na kapalně palivo,
- únikové cesty v celé délce.

⁽⁴⁾ Obsluhující pracovníci musí být trvale vybaveni bateriovou lampou v použitelném stavu.

⁽⁵⁾ V kotelně musí být zajištěna možnost připojení přenosných svítidel na bezpečné napětí.

§ 12

Větrání

⁽¹⁾ Prostor kotelny a prostory související s provozem kotelny musí být účinně větrány.³⁾

⁽²⁾ Nemá-li kotel umělý tah, musí být nucené větrání přetlakové, nikoliv podtlakové.

⁽³⁾ Přirozené větrání kotelny, jejíž podlaha je pod úrovní okolního terénu (ve sklepech, v suterénu apod.), a každé kotelny s kotli vytápěnými plynými palivy musí být zajištěno nejméně jedním neuzavíratelným kanálem pro přívod čerstvého vzduchu s vyústěním při podlaze kotelny. Odvod vzduchu z těchto kotelen musí být zajištěn alespoň jedním otvorem u stropu kotelny.

§ 13

Ochrana proti popálení

Všechny povrchy v kotelně, které jsou teplejší než 60 °C, musí být s výjimkou uzavíracích prvků opatřeny vyhovující izolací, pokud neslouží účelům vytápění.

§ 14

Tahové poměry kotlů

⁽¹⁾ Kouřové nástavce kotlů musí být opatřeny otvorem pro měření tahu kotlů.

⁽²⁾ Potřebný tah k hoření určuje u nových kotlů jejich výrobce, při rekonstrukci starších kotlů pověřený odborný pracovník montážně dodavatelské organizace. Provozovatel odpovídá za trvalé udržování tahoměru v provozuschopném stavu.

⁽³⁾ U zařízení s umělým tahem pomocí ventilátorů musí být uzavírací a cirkulační klapky rozmístěny vhodným způsobem a jejich polohy přesně označeny. Při plynovém a olejovém topení musí být kouřové klapky upraveny tak, aby nebyly zcela uzavíratelné.

§ 15

Zásobníky na pevná paliva

⁽¹⁾ Zásobníky na pevná paliva (dále jen „zásobníky“) musí být zhotoveny z nehořlavých materiálů.

⁽²⁾ Otevřené zásobníky musí být chráněny mřížemi a zabezpečeny proti pádu osob.

⁽³⁾ Zásobníky musí být konstrukčně řešeny tak, aby bylo zajištěno jejich plynulé a bezpečné vyprazdňování a musí být opatřeny vhodně konstruovanými a umístěnými otvory pro uvolňování paliva v případě jeho přilnutí ke stěnám.

§ 16

Hořáky a plynové zařízení kotlů

⁽¹⁾ Instalované hořáky musí odpovídat použitému druhu paliva a jeho provoznímu tlaku a musí být nastaveny na takový tepelný výkon, aby ne-

²⁾ ČSN 36 0035 Denní osvětlení budov.

ČSN 36 0046 Umělé osvětlení v průmyslových závodech.

³⁾ Směrnice ministerstva zdravotnictví č. 5 sv. č. 3/1958 Sb. Hygienické předpisy (oznámeno v částce 106/1958 Ú. l.).

monio dojít k překročení dovoleného tepelného zatížení kotlů.

[²] Jsou-li kotle vytápěny plyným palivem, musí být poblíž stanoviště topiče na přívodním potrubí plynu instalován ruční uzávěr. Mimo kotelnu na snadno přístupném místě musí být na přívodu plynu do kotelny instalován hlavní uzávěr označený nápisem „HLAVNÍ UZÁVĚR PLYNU PRO KOTELNU“.

[³] Před uvedením kotle na plyná paliva do provozu musí být přívod a rozvod plynu odborně technicky přezkoušen.⁴⁾

§ 17

Zabezpečovací zařízení kotlů

[¹] Kromě zabezpečovacího zařízení podle zvláštních předpisů⁵⁾ musí být provoz kotlů na plyná a kapalná paliva zajištěn tak, aby došlo k samočinnému přerušení přívodu paliva do hořáků v těchto případech:

- a) při zhasnutí plamene,
- b) při přerušení umělého odtahu spalin,
- c) při ztrátě provozního přetlaku paliva a při použití plyného paliva také při překročení jeho jmenovitého přetlaku,
- d) při ztrátě tlaku tlakového spalovacího vzduchu,
- e) při přerušení dodávky elektrické energie, pokud nejde o kotle, jejichž provoz není závislý na dodávce elektrické energie.

[²] U monoblokových hořáků na kapalná paliva jsou povinnosti stanovené v odstavci 1 písm. c) až e) splněny, jestliže čerpadlo a vzduchový ventilátor jsou poháněny společným elektromotorem.

[³] Nízkotlaké parní kotle musí výrobce opatřit zvukovým zařízením pro signalizaci nedostatku vody v kotli.

ODDÍL TŘETÍ

Provoz, obsluha a údržba

§ 18

Dokumentace

[¹] Dodavatel je povinen ke každému kotli dodat

- a) návod k montáži, obsluze, provozu a údržbě,
- b) osvědčení o jakosti a kompletnosti kotle,
- c) záruční list (může být sloučen v jednom dokladu s osvědčením o jakosti a kompletnosti kotle).

[⁴] Dokumentace kotlů s jmenovitým tepelným výkonem nad 50 kW (~ 43 000 kcal/h) musí dále obsahovat:

- a) výkresy sestavy kotle a jeho příslušenství,
- b) základové plány kotle,
- c) schéma potrubí a armatur s uvedením jmenovitých světlostí a jmenovitých tlaků,
- d) schéma měřicích míst s uvedením veličin pro měření provozních látek, schéma dálkového ovládání a regulace, popřípadě oběhu vody,
- e) schéma mazání,
- f) seznam dokladů tvořících dokumentaci.

[⁵] U kotlů na plyná paliva s jmenovitým tepelným výkonem vyšším než 50 kW (~ 43 000 kcal/h) musí dodavatel plynového zařízení kotle dodat také revizní knihu plynového spotřebiče.

§ 19

Provozní řád kotelny

[¹] Provozovatel musí nejpozději do jednoho měsíce od uvedení kotelny do provozu s předchozím souhlasem závodního výboru Revolučního odborového hnutí vydat provozní řád kotelny; při jeho vypracování musí vycházet z návodu k obsluze, provozu a údržbě [§ 18 odst. 1 písm. a)].

[²] Provozní řád kotelny upravuje povinnosti jednotlivých pracovníků k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení včetně požární bezpečnosti, zejména při obsluze kotlů, zauhlování, odstruskování, provozu zařízení na úpravu vody a provozu olejového a plynového hospodářství. V provozním řádu kotelny musí být řešena i ochrana vod před znečištěním ropnými látkami, zejména v případě havarijního úniku paliva.⁶⁾

[³] Provozní řád kotelny spolu s požárním řádem, požárními poplachovými směrnicemi a předpisy o první pomoci, zejména při popálení, úrazu elektrickým proudem a při otravě kyslíčným uhořelým, musí být v kotelně trvale vyvěšeny.

[⁴] Provozní řád kotelny nabývá účinnosti dnem, který písemně určí provozovatel, nejpozději však uplynutím třicátého dne po jeho vydání.

§ 20

Povinnosti provozovatelů

Provozovatelé jsou povinni:

- a) zajistit
 1. obsluhu kotlů odborně a zdravotně způsobilými topiči,

⁴⁾ § 7 odst. 2 zákona č. 67/1960 Sb., o výrobě, rozvodu a využití topných plynů (plynárenský zákon), a § 25 vyhlášky č. 76/1961 Sb., kterou se provádějí ustanovení plynárenského zákona.

⁵⁾ ČSN 08 0830 Zabezpečovací zařízení pro ústřední vytápění a ohřívání užitkové vody.

⁶⁾ Vyhláška ministerstva lesního a vodního hospodářství SSR č. 12/1973 Sb., o ochraně vod před znečištěním ropnými látkami.

2. pravidelnou kontrolu činnosti topičů, zejména dodržování bezpečnostních předpisů,
 3. soustavné zvyšování odborné způsobilosti pracovníků a prověřování znalosti topičů periodickými zkouškami nejméně jedenkrát za 6 let, u kotlů s plynnými palivy nejméně jedenkrát za 3 roky; o zkouškách musí provozovatel pořídit zápis,
 4. potřebné osobní ochranné pracovní prostředky v rozsahu stanoveném příslušným ústředním orgánem, řádně zacvičit pracovníky v jejich používání, jejich používání soustavně vyžadovat a kontrolovat a zajistit jejich řádnou údržbu a výměnu ve stanovených lhůtách,
 5. udržování pořádku v kotelně, přičemž mají zejména dozírat, aby se v kotelně nekonaly práce, které nesouvisejí s jejím provozem a údržbou, a aby se v kotelně nezdržovaly nepovolané osoby,
 6. stanovené lékařské prohlídky topičů [§ 23 odst. 1 písm. i)],
 - 7 po ukončení předepsaného zácviku [§ 22 odst. 1 písm. c)] přezkoušení vědomostí topičů; o výsledku zkoušky musí být pořízen zápis;
- b) řádně uvést nově vybudované kotelny do provozu a neprovozovat kotle bez předepsané dokumentace;
- c) provádět preventivní a provozní údržbu kotelny;
- d) v provozním deníku vést záznamy o provozu a údržbě kotlů.

§ 21

Provoz kotlů

⁽¹⁾ Při provozu parního kotle nesmí hladina vody klesnout pod nejnižší, ani vystoupit nad nejvyšší přípustný stav vody.

⁽²⁾ Všechny uzávěry je třeba otvírat pomalu a plynule, aby nedocházelo k tepelným nebo tlakovým nárazům.

⁽³⁾ Pokud nejde o zvlášť konstruovaná přetlaková topeniště, je nutno v topeništi udržovat podtlak podle provozních pokynů výrobce.

⁽⁴⁾ Pevné zbytky po spálení paliva se musí odstraňovat z topeniště tak, aby neohrožovaly pracovníky v kotelně.

⁽⁵⁾ Při zatápění, provozu a odstavení kotlů je nutno postupovat podle návodu dodavatele k obsluze a provozu a podle provozního řádu kotelny.

⁽⁶⁾ Kotel musí být ihned odstaven z provozu

a) při náhlé ztrátě vody, jde-li o parní kotel;

b) není-li možno parní kotel nebo teplovodní systém doplňovat vodou;

c) při vzniku trhlin a větších netěsností, a to

1. u parních kotlů, jestliže ani při zvýšeném napájení není možno udržet nejnižší přípustný stav vody v kotli,

2. u teplovodních kotlů při náhlém poklesu tlaku vody,

3. jestliže by byla ohrožena bezpečnost osob nebo zařízení;

d) při deformacích teplosměnných ploch kotlů, které by mohly způsobit explozi kotle nebo ohrozit bezpečnost osob;

e) při nebezpečné explozi v topeništi;

f) nastanou-li v kotelně poměry, za nichž nemůže být zapezpečena spolehlivá obsluha kotlů (špatná viditelnost, požár apod.).

§ 22

Topiči

⁽¹⁾ Samostatně obsluhovat nízkotlakové kotle mohou jen topiči, kteří

a) jsou starší 18 let,

b) prokáží potvrzením příslušného lékaře, že jsou duševně i fyzicky schopni vykonávat topičské práce,

c) mají alespoň týdenní praktický zácvik,

d) řádně ovládají obsluhu celého kotelního zařízení, znají návod dodavatele k obsluze, provozu, údržbě kotelního zařízení, provozní řád kotelny a všechna bezpečnostní zařízení na svém pracovišti a tato zařízení řádně ovládají.

⁽²⁾ Kotle s plynnými a kapalnými palivy s jmenovitým tepelným výkonem vyšším než 50 kW (~ 43 000 kcal/h) mohou obsluhovat jen topiči, kteří složili zkoušku před zkušební komisí jmenovanou a svolanou provozovatelem.²⁾ Předsedou zkušební komise je pro zkoušku z obsluhy kotlů s plynnými palivy revizní technik plynových zařízení, pro zkoušku z obsluhy kotlů s kapalnými palivy revizní technik kotlů; dalšími členy komise jsou zástupce vedení provozovatelské organizace a zástupce příslušného závodního výboru Revolučního odborového hnutí.

⁽³⁾ Den a místo konání zkoušek pracovníků musí provozovatel oznámit inspektorátu nejméně 15 dnů předem. Zúčastní-li se těchto zkoušek zástupce inspektorátu, má právo předsedat zkušební komisi namísto revizního technika; revizní technik zůstává v tomto případě členem komise.

⁽⁴⁾ Provozovatelské organizace se mohou sdružit ke společnému provedení zkoušek, pokud by

²⁾ § 12 odst. 4 písm. d) vyhlášky Slovenského úřadu bezpečnosti práce a Slovenského báňského úřadu č. 133/1973 Sb., kterou se určují vyhrazená technická zařízení a stanoví se některé podmínky k zajištění jejich bezpečnosti.

provedení těchto zkoušek pro vlastní pracovníky nebylo hospodárné. V tomto případě se dohodne složení a způsob svolávání zkušební komise.

[5] Záznam o výsledku zkoušky před komisí uvedenou v odstavcích 2 a 4 se uloží v organizaci, která zkušební komisí jmenovala.

[6] V kotelně musí být obsluha trvalá nebo občasná; způsob obsluhy u nově vybudovaných a rekonstruovaných kotelen se stanoví v projektu s přihlédnutím zejména k instalovanému výkonu kotelní, rozsahu automatizace, druhu paliva a návodu dodavatele k obsluze, provozu a údržbě.

[7] U kotlů s trvalou obsluhou se topič může krátkodobě vzdálit od kotlů do takové vzdálenosti, aby slyšel signalizační zařízení, které dostává impuls při překročení nejvyššího přetlaku, nejvyšší přípustné teploty a u parních kotlů při poklesu hladiny vody pod nejnižší přípustnou hranici, nebo od jiného zabezpečovacího zařízení.

§ 23

Povinnosti topičů

[1] Topiči jsou povinni:

- a) znát kotelní zařízení, která obsluhují,
- b) znát a dodržovat předpisy upravující bezpečný provoz a údržbu kotelen a plnit pokyny svých nadřízených pracovníků, pokud neodporují předpisům k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení,
- c) udržovat obsluhovaná zařízení v bezpečném a řádném stavu,
- d) neprodleně hlásit nadřízenému pracovníkovi každou poruchu, závadu nebo neobvyklý jev při provozu kotlů, hlášení zaznamenat v provozním deníku a dát potvrdit nadřízenému pracovníkovi a hrozí-li nebezpečí z prodlení (§ 21 odst. 6), ihned odstavit kotel z provozu,
- e) v rozsahu a lhůtách stanovených v návodu dodavatele k obsluze, provozu a údržbě kontrolovat tahové poměry v kotlích a stav a funkci zabezpečovacího a signalizačního zařízení,
- f) udržovat v kotelně stálý pořádek a čistotu a dbát, aby se v kotelně nezdržovaly nepovolené osoby,
- g) při vicesměnném provozu po ukončení směny řádně předat kotel svému nástupci a hlásit mu všechny neobvyklé jevy a mimořádné okolnosti, které se vyskytly během směny,
- h) neprodleně hlásit nadřízenému pracovníkovi okolnosti, které jím podstatně ztěžují řádnou obsluhu kotlů (náhlou nevolnost apod.),
- i) podrobit se lékařským prohlídkám, stanoveným zvláštními předpisy.⁸⁾

[2] Přítomnost nadřízeného pracovníka v kotelně nezbavuje topiče odpovědnosti za řádnou obsluhu kotlů.

§ 24

Údržba kotlů

[1] Kotle musí být trvale udržovány tak, aby se předcházelo poruchám a aby jejich provoz byl bezpečný.

[2] Kotle musí být podle potřeby čištěny jak na ohňové, tak na vodní straně. Způsob a postup při čištění kotlů musí být takový, aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti pracovníků nebo k poškození kotlových stěn.

[3] Při čištění kotlů na ohňové straně je nutno odstranit všechny škodlivé nánosy zbytků po spalování nejen ze stěn kotlů, ale i z topeniště, zejména z těch míst, kde by nánosy mohly způsobit nežádoucí změny teploty při provozu kotlů.

[4] Při čištění kotlů na vodní straně je nutno odstranit usazeniny nečistot (kotelní kámen, kal, korozní zplodiny apod.), zejména ze stěn vystavených přímému působení plamene nebo jeho sálavého účinku.

[5] Revize plynových zařízení kotelen mohou provádět jen pracovníci, kteří k tomu mají osvědčení o odborné způsobilosti vydané inspektorátem. Revize plynových zařízení není totožná s prohlídkou kotelní (§ 25) a provádí se nejméně jedenkrát za rok. O revizi se vyhotoví revizní zpráva.

§ 25

Prohlídka kotelní

[1] Provozovatel musí nejméně jednou za rok, a právě tak po každé generální opravě kotle a při změně druhu paliva zajistit odbornou prohlídku kotelní a zápis o jejím výsledku uschovávat po dobu pěti let.

[2] Při prohlídce kotelní se vychází z revizních zpráv a jiných podkladů a zjišťuje se zejména vnější a vnitřní stav kotlů, stav zabezpečovacího zařízení, hořáků, čerpadel, nádrží, zařízení na úpravu vody, zauhlovacího a odpopelňovacího zařízení, zdvihacích, plynových a elektrických zařízení.

§ 26

Úprava vody

[1] Jakost napájecí a kotelní vody pro nízkotlaké kotle musí být taková, aby se v systému netvořily nánosy a co nejvíce se omezily koroze.

⁸⁾ Směrnice ministerstva zdravotnictví SSR č. 17/1970 Věstníku MZd SSR o posuzování zdravotní způsobilosti k práci (oznámeno v části 24/1970 Sb.).

V dokumentaci dodavatele kotle (§ 18) musí být stanoveny jakostní ukazatele napájecí a kotelní vody.

(2) Tvoří-li se v kotlích kotelní kámen nebo nadměrné množství kalu, musí provozovatel zjišťovat tvrdost přídavné a napájecí vody a provést potřebná opatření.

(3) Pokud je instalováno zařízení na úpravu vody, musí být provozováno podle návodu dodavatele k obsluze, provozu a údržbě tohoto zařízení.

§ 27

Provozní deník

(1) V každé kotelně musí být veden provozní deník.

(2) Do provozního deníku se zapisuje:

- a) den a hodina zatopení v kotlích,
- b) počátek a konec každé směny,
- c) střídání směn topičů s jejich podpisy,
- d) provozní údaje (tlak páry, teplota vody, množství spotřeby paliva, množství vody apod.) v rozsahu a lhůtách stanovených provozním řádem kotelny,
- e) teplota venkovního vzduchu,
- f) údaje o neobvyklých jevech při provozu kotelny nebo mimořádných provozních podmínkách,
- g) den a hodina odstavení kotlů,
- h) údaje o provedených údržbářských pracích v kotelně,
- l) jiné údaje potřebné pro posouzení provozu kotelny podle provozního řádu kotelny.

ODDÍL ČTVRTÝ

Ustanovení přechodná a závěrečná

§ 28

Přechodná ustanovení

(1) Ustanovení § 3 se nevztahuje na projektovou dokumentaci rozpracovanou ke dni účinnosti vyhlášky, pokud bude tato dokumentace předložena ke schválení⁹⁾ do šesti měsíců ode dne účinnosti této vyhlášky nebo bude v téže lhůtě dovezena ze zahraničí.

(2) Oddíl druhý se nevztahuje na kotelny, u nichž byl úvodní projekt ke stavbě schválen¹⁰⁾ nejpozději do 30 dnů před účinností této vyhlášky.

(3) Pro kotelny uvedené do provozu před účinností této vyhlášky jsou provozovatelé povinni vydat provozní řád kotelny (§ 19) do šesti měsíců od účinnosti vyhlášky. Nemůže-li provozovatel ani po vynaložení veškerého úsilí, které na něm lze požadovat, získat návod dodavatele k obsluze, provozu a údržbě kotelního zařízení, použije pro zpracování provozního řádu kotelny technické podklady pro podobna kotelní zařízení.

§ 29

Odchytky

Jestliže při rekonstrukci¹¹⁾ kotelny není možno dodržet některá ustanovení této vyhlášky, může inspektorát povolit provedení kotelny odchylně od ustanovení této vyhlášky. Žadost o odchylné provedení podává zpracovatel projektové dokumentace.

§ 30

Účinnost

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. července 1978.

Ředitel:

Ing. Kováč v. r.

⁹⁾ § 84 vyhlášky č. 163/1973 Sb., o dokumentaci staveb.

¹⁰⁾ § 31 vyhlášky č. 163/1973 Sb.

¹¹⁾ Odchytky se vztahují jen na oddíl druhý vyhlášky při rekonstrukci kotelny ve smyslu § 4 písm. d) vyhlášky č. 144/1959 Ú. v., kterou se provádí zákon o stavebním řádu.

37

REDAKČNÍ SDĚLENÍ

o opravě tiskové chyby

ve vyhlášce federálního ministerstva vnitra č. 100/1975 Sb., o pravidlech silničního provozu;
českého i slovenského vydání

Ustanovení § 28 odst. 2 vyhlášky část věty za středníkem, je nutno upravit takto: „Fidliči vozidel požární ochrany, pokud nejsou vybavena těmito výstražnými znameními, užívají zvukového znamení „Hoří“ doplněného modrými nebo červenými světly“

Redakce

OZNÁMENÍ O VYDÁNÍ OBECNÝCH PŘÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Federální ministerstvo dopravy

vydalo v dohodě s ústředním výborem Odborového svazu pracovníků dopravy a silničního hospodářství a s federálním ministerstvem práce a sociálních věcí **Změny a doplňky disciplinárního řádu pro pracovníky vodní dopravy** ze dne 30. ledna 1976 č. j. 25 895/75-09.

Změny a doplňky disciplinárního řádu pro pracovníky vodní dopravy nabývají účinností dnem 1. dubna 1976 a budou uveřejněny ve Věstníku dopravy č. 5/1976.

Ministerstvo kultury České socialistické republiky

vydalo podle § 43 odst. 2 zákona č. 133/1970 Sb., o působnosti federálních ministerstev, v dohodě s ministerstvem práce a sociálních věcí České socialistické republiky a Českým výborem odborového svazu pracovníků umění, kultury a společenských organizací **výnos ze dne 28. prosince 1975 čj. 19 400/75-Va 4 kterým se mění a doplňuje výnos ministerstva kultury a informací ze dne 30. dubna 1968 — V 2 o úpravě mzdových podmínek dělníků v podnicích (organizacích) v oboru působnosti ministerstva kultury a informací**, ve znění výnosu ministerstva kultury České socialistické republiky ze dne 31. prosince 1971, čj. 18 386/71 V 2.

Výnos nabyl účinnosti dnem 1. ledna 1976.

Výnos umožňuje k osobnímu platu přiznávat i ostatní složky mzdy včetně mzdy za práci přesčas, pokud k ní nebylo přihlédnuto při stanovení osobního platu. U dělníků v jevištním provozu divadel, státních symfonických orchestrů a Čs. státního souboru písní a tanců ruší paušální odměny za práci přesčas a nahrazuje je mzdou za každou hodinu práce přesčas s příplatkem ve výši 33 proc. mzdového tarifu kvalifikační třídy bez rozdílu, zda jde o práci přesčas ve dne, v noci nebo v den pracovního klidu.

Do výnosu je možno nahlédnout na ministerstvu kultury ČSR, v odborech kultury KNV (Národního výboru hl. m. Prahy), ve všech divadlech, státních symfonických orchestrech, Čs. státním souboru písní a tanců, krajských podnicích pro film, koncerty a estrády podnikových ředitelství národního podniku Kniha a v organizacích přímo řízených ministerstvem, ve kterých se pro odměňování dělníků používá výnos ministerstva kultury a informací ze dne 30. dubna 1968 čj. 7777 68-V/2.

Ministerstvo školství České socialistické republiky

vydalo v dohodě se zúčastněnými ústředními orgány **směrnice** ze dne 11. března 1976 č. j. 8543/76-24, kterými se mění a doplňují směrnice ministerstva školství ČSR pro maturitní zkoušky na školách poskytujících úplné střední vzdělání ze dne 5. dubna 1971 č. j. 10 802/71-213, publikované ve Věstníku ministerstva školství a ministerstva kultury ČSR 1971, str. 42 a registrované v částce 9/1971 Sb.

Směrnicemi se upravuje zařazení některých předmětů vyučovaných na školách poskytujících úplné střední vzdělání, mezi volitelné předměty ústní maturitní zkoušky a zařazení předmětů tvořících bloky odborného studia mezi volitelné předměty ústní maturitní zkoušky na gymnáziích.

Směrnice nabývají účinnosti dnem registrace ve Sbírce zákonů a jsou publikovány ve Věstníku ministerstva školství a ministerstva kultury ČSR, sešit č. 4/1976; lze do nich nahlédnout ve všech školách, odborech školství okresních a krajských národních výborů, popřípadě na ministerstvu školství ČSR.

Ministerstvo zdravotnictví České socialistické republiky

vydalo v dohodě se zúčastněnými orgány podle § 70 odst. 1 písm. c) se zřetelem na § 83 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, **směrnice** ze dne 28. 2. 1975 č. F 731-28. 2. 1975 o kontrole léčiv.

Směrnice upravují organizaci a provádění kontroly léčiv v souladu se soudobými poznatky vědy a techniky a na základě kritérií požadovaných platným československým lékopisem a technickými normami.

Směrnice nabyly účinnosti dnem 1. 10. 1975 a zrušily směrnice č. 3/1967 Ú. v., o kontrole léčiv (č. 7/1967 Věst. MZ).

Směrnice jsou uveřejněny pod č. 26/1975 Věst. MZ ČSR (částka 13—15) a lze do nich nahlédnout v odborech zdravotnictví, popř. borů a v ústavech národního zdraví.

Český báňský úřad

podle § 57 odst. 1 písm. c) zákona č. 41/1957 Sb., o využití nerostného bohatství (horní zákon), a Český geologický úřad podle § 2 písm. c) vládního nařízení č. 11/1958 Sb., o organizaci státní geologické služby, pro neložiskový geologický průzkum vydal v dohodě s Českým úřadem geodetickým a kartografickým a dalšími zúčastněnými ústředními orgány **Dělně měřický předpis** č. 3700/1974 ze dne 1. července 1974 pro geologický průzkum a pro těžbu ložisek ropy a zemního plynu.

Tento předpis platí pro organizace, pokud provádějí povrchovými pracemi a vrty z povrchu geologicko-průzkumné práce, dále pro organizace, pokud těží ložiska ropy nebo zemního plynu, jakož i pro organizace, které zřizují zásobníky plynů nebo kapalin v podzemních horninových strukturách.

Předpis upravuje povinnost vedení měřické dokumentace při geologicko-průzkumných pracích a při těžbě ložisek ropy a zemního plynu, její obsah, geodetické základy průzkumných map, metody měření a výpočtů, přípustné největší přípustné odchylky měření, stabilizační bodů, zobrazovací a reprodukční práce a evidenci a ukládání měřické dokumentace.

Předpis nabývá účinnosti dnem 1. července 1976.

Do předpisu je možno nahlédnout u Českého báňského úřadu v Praze a u všech obvodních báňských úřadů.